

СОКОЛ І.В.

Наук. керів.: Надтока Т.Б., к.е.н., проф.

ДВНЗ "Донецький національний технічний університет",

м. Донецьк

АНАЛІЗ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТА СТАН ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Енергетична політика підприємства представляє собою низку задекларованих правил поведінки в енергетичній, економічній і частково в екологічній галузях діяльності підприємства. Враховуючи дефіцит в Україні паливно-енергетичних ресурсів, кожне підприємство і держава в цілому повинні займатися енергозбереженням.

Як свідчать результати рейтингу Ukrainian Energy Index, ініційованого та профінансованого компанією "System Capital Management" і проведеного аналітичним центром BEST, показник енергоефективності для вітчизняної економіки становить 52% від рівня ЄС. Обсяг енергоресурсів, які можна заощадити, вражає: 27,3 млн. т нафтового еквіваленту, що приблизно відповідає 34 млрд. м³ природного газу [4].

Серед галузей української економіки мінімальна енергоефективність в сільському господарстві - всього 33% від рівня ЄС. Причому споживання енергоресурсів на один гектар оброблюваної землі в Україні навіть менше, ніж у ЄС - 100 кг палива в нафтовому еквіваленті проти 140 кг, але були низько врожайні аналізовані роки.

Найбільш економною виявилася сфера послуг, енергоефективність якої становить 72% від рівня ЄС. В цілому сфера послуг споживає трохи більше сільського господарства — його частка в загальному енергоспоживанні становить всього 4%. Проте, підвищення енергоефективності до європейського рівня дозволило б заощадити 896 тис. тонн умовного палива [2].

Головний потенціал в енергозбереженні - в сферах промисловості та житлово-комунального господарства, які споживають 41 і 38% енергоресурсів країни. Як відзначають укладачі Ukrainian Energy Index, невисока ефективність сектора ЖКГ (62% від рівня ЄС) пояснюється відсутністю приладів споживання енергоресурсів, недоліками тарифної політики і відсутністю реальних кроків з його реформування протягом останніх 20 років. Підвищення енергоефективності до європейського рівня дозволило б заощадити приблизно 8,3 млн. енергоресурсів в нафтовому еквіваленті або близько 3,6 млрд. євро.

У свою чергу вітчизняна промисловість ще менш енергоефективна порівняно з ЖКГ - всього 44% від рівня ЄС. Потенціал енергозбереження становить 17 млн. т нафтового еквівалента, що відповідає 7,3 млрд. євро. Проте в деяких галузях української промисловості ситуація навіть краща, ніж у європейців. Зокрема, показник енергоефективності для целюлозно-паперової промисловості становить 116% від рівня ЄС, а у агрегованих

галузей (виробництво гумових виробів, медичних приладів та інструментів, точних вимірювальних та оптичних приладів, а також меблів) дорівнює 109% [3].

Однак пальма першості в обсягах споживання енергії серед галузей промисловості належить металургії, добувній промисловості, виробництву неметалевих мінеральних виробів та хімічному виробництву. Так, для добувної промисловості показник енергоефективності становить всього 21% від рівня ЄС, а для інших трьох вказаних вище галузей - близько 40%.

Спостерігається серед основних підприємств в різних галузях відмінності в енергоефективності, так в хімічній промисловості для Донецької, Черкаської, Рівненської та Луганської областей вони відповідно складають 67, 53, 30 і 18%, то в Дніпропетровській та Одеській областях він дорівнює європейському рівню - 90 і 108%.

У вітчизняних металургів розкид менш значний. Перше місце за енергоефективністю тримають металурги Донецької області - 53% від рівня ЄС. За ними йдуть виробники Дніпропетровської, Запорізької та Луганської областей - 43, 38 і 33% відповідно [7].

Але в Україні існує система енергозбереження, яка на жаль, має значні проблеми в організації і управлінні, хоча окремі виробництва мають достатні здобутки для вирішення цих проблем, наприклад, компанія СКМ [8] в модернізацію виробництва вкладає щорічно 7 млрд. \$, з яких 200 млн. \$ - інвестиції в енергозбереження. В додатку к методам і проблемам енергозбереження [1, с.94-99] в вітчизняній економіці недостатньо уваги приділяється збільшенню виробництва нетрадиційної енергетики, а також системному впровадженню заходів з енергозбереження на всіх підприємствах і серед населення.

Донецька область приділяє значну увагу проблемам енергозбереження, вона є найенергоємною областю України.

3 березня 2012 р. в Донецьку пройшов діловий семінар AUSTRIA SHOWCASE UKRAINE на тему «Енергоефективне промислове обладнання». Альтернативна енергетика, харчова промисловість, машинобудування стали тими напрямками бізнесу, в яких австрійські та українські підприємці хочуть розвивати ділові зв'язки [5].

Узагальнюючи вище сказане, слід зазначити, що енергозбереження в Україні повинно надалі удосконалюватися як за окремими галузями, так і на кожному підприємстві. Заощадження всіх видів енергоресурсів повинно стати пріоритетною метою кожного підприємства.

Бібліографічний список

1. «Город, регион, государство: экономико-правовые проблемы хозяйствования» - за ред. акад. НАН Украины В.К. Мамутова; Донецк 2009./с. 363.
2. Донецька промислово-торгівельна палата [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cci.donbass.com>.
3. Теплота – все для теплотехніки [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.teplota.org.ua/2012-03-19-energoeffektivnost-2012-kyiv.html>.

4. System Capital Management [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scm.com.ua/media-centre/news/view/939/>.

5. Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://saee.gov.ua>.

6. Государственный комитет статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

7. Экономика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economica.com.ua/energy.html>.

8. SKM [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scm.com.ua/>.

КУШКА Т.Є., ст.гр. МЕД-08

Наук. керів.: Мартякова О.В., д.е.н., проф., Крикуненко Д.О., асп.

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»,

м. Донецьк

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Розглянуто сутність поняття «мотивації». Встановлено існування мотивації за результатами діяльності безпосередніх виконавців і мотивації управлінців. Запропоновано критерії мотивації персоналу, для побудови ефективної системи управління мотивацією персоналу підприємств вугільної промисловості.

Актуальність. Український бізнес сьогодні, приймаючи і вбираючи американські і європейські підходи до мотивації персоналу, просувається до пошуку і впровадження ефективних методів мотивації персоналу підприємств вугільної промисловості України.

Існує велика кількість розроблених концепцій, в яких стверджується, що мотивувати і стимулювати персонал необхідно лише за досягнення ним певного результату. Дане положення незаперечне і ніким не піддається сумніву, але породжує ряд питань, пов'язаних з встановленням результату, суб'єктів оцінки вартості досягнутого результату. Цьому та ряду інших питань, керівництво українських компаній не приділяє належної уваги, що породжує «негативні» з точки зору управління персоналом ситуації.